

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

18.09.2017 14:38:25
Ακριβές Αντίγραφο
Ημερομηνία
Υπογραμμένο
Χαρακτηριστικό
Μάρκα

Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/297043/1743

Ημ/νία Έκδοσης 18/09/2017

άντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/297043/1743

Φ.: 424

10 Σεπ 2017

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Όλγα Κεφαλογιάννη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7541/24.7.2017 Ερώτηση με θέμα:
«Τραγικό γεγονός η θραύση γλυπτών και αγαλμάτων λόγω του σεισμού στην Κω»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 7541/24.7.2017 Ερώτησης της Βουλευτού κας Όλγας Κεφαλογιάννη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μετά τον ισχυρό σεισμό της 21^{ης} Ιουλίου που έπληξε την Κω, οι αρχαιολόγοι, το εργατοτεχνικό και φυλακτικό προσωπικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου (Γραφείο Κω) έσπευσαν από την πρώτη στιγμή προς αποτίμηση και άμεση προστασία των αρχαιολογικών και εκθεσιακών χώρων και μνημείων. Ελάχιστες ώρες μετά μετέβησαν στο νησί η Γενική Γραμματέας του ΥΠ.Π.Ο.Α. κα Μ. Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη, η Προϊσταμένη της ΕΦΑ Δωδεκανήσου, με αρχαιολόγους, μηχανικούς και συντηρητές της Εφορείας, καθώς και ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου, προκειμένου να επισκεφθούν κατά προτεραιότητα τους οργανωμένους και επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία της πόλης, για να διαπιστωθεί και να εκτιμηθεί το μέγεθος της βλάβης, τόσο στα κτήρια όσο και στα εκθέματα και να προγραμματιστούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την κατά το δυνατόν ταχύτερη αποκατάστασή τους. Τις επόμενες ημέρες πραγματοποιήθηκαν αλληπάλληλες αυτοψίες από κλιμάκια της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, συνοδευόμενων πάντα από τα κλιμάκια της Εφορείας από Ρόδο και Κω και σε συνεχή συνεννόηση με κλιμάκιο του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΟΜΕΔΙ), αλλά και με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, τον Δήμο Κω και τις Τεχνικές του Υπηρεσίες, τη Μητρόπολη Κω, καθώς και με τον Πρόεδρο του Βακούφ Κω όσον αφορά τα μουσουλμανικά μνημεία, αλλά και καθηγητές του Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Μετά τη διενέργεια αυτοψιών στην αναστηλωμένη Ρωμαϊκή Οικία, το αναστηλωμένο νότιο τμήμα της Αρχαίας Αγοράς, τις Μεσαιωνικές οχυρώσεις της οδού Ιπποκράτους, το τέμενος Ντεφτερντάρ στην πλατεία Ελευθερίας, την Πύλη του Φόρου, το Αρχαιολογικό Μουσείο, το τέμενος Γαζή Χασάν Πασά στην πλατεία Πλατάνου, το Μεσαιωνικό Κάστρο Νεραντζιάς και τους αποθηκευτικούς χώρους της Εφορείας, το Υπουργείο προέβη σε περιοδικές ενημερώσεις, όποτε υπήρχαν νέα στοιχεία. Λίγες ώρες μόνο μετά τον καταστροφικό σεισμό εκδόθηκε την ίδια ημέρα, 21.07.2017, το πρώτο δελτίο τύπου, στο οποίο αποτυπωνόταν η αρχική αποτίμηση των σοβαρότερων βλαβών που διαπιστώθηκαν στα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της πόλης της Κω. Είναι αυτονόητο ότι οι αναφερόμενες σε αυτό «μετακινήσεις και φθορές σε εκθέματα» περιλάμβαναν και τα γλυπτά, στα οποία, όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα στο δεύτερο δελτίο τύπου στις 24.7.2017, «παρατηρούνται μικρές απολεπίσεις και θραύσεις, κυρίως στις γύψινες συμπληρώσεις». Επιπροσθέτως, λίγες ημέρες αργότερα, σε τρίτο δελτίο τύπου στις 28.7.2017, το Υπουργείο ενημέρωσε ότι «τρεις ακέφαλοι μαρμαρίνοι κορμοί, σε σύνολο 871 εκθεμάτων, οι οποίοι είχαν υποστεί απολεπίσεις και θραύσεις κυρίως στις γύψινες

συμπληρώσεις τους, και μικρός αριθμός πήλινων αγγείων και υάλινων σκευών που έχουν υποστεί βλάβες, απομακρύνθηκαν προκειμένου να συντηρηθούν πριν την επανατοποθέτησή τους. Επιπλέον, απομακρύνθηκαν ένα μαρμάρινο αγαλμάτιο και μία κεφαλή, για βελτίωση της στήριξής τους».

Είναι δεδομένο ότι προτεραιότητα των Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ ήταν η αποτίμηση και καταγραφή των βλαβών που υπέστησαν τα εκθέματα του Μουσείου. Διαπιστώθηκε ότι οι αποκολλήσεις είναι αναλογικά περισσότερες από τις θραύσεις, ενώ οι τρεις ακέφαλοι μαρμάρινοι κορμοί που μετακινήθηκαν υπέστησαν απολεπίσεις και θραύσεις κυρίως στις γύψινες συμπληρώσεις τους. Σημειώνεται ότι όλες οι φθορές είναι επιδιορθούμενες, ενώ η πλειοψηφία των 871 εκθεμάτων του Μουσείου επέδειξε αξιοσημείωτη αντοχή στον σεισμό της 21^{ης} Ιουλίου, δεδομένου ότι οι προκληθείσες ταλαντώσεις ξεπέρασαν τα προβλεπόμενα όρια. Απόδειξη των ελάχιστων φθορών των εκθεμάτων αποτελεί εξάλλου το γεγονός ότι το ισόγειο του Αρχαιολογικού Μουσείου Κω επαναλειτούργησε το Σάββατο 29 Ιουλίου και ο όροφος άνοιξε το Σάββατο 5 Αυγούστου.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Κω ανακαινίστηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τίτλο έργου «Αποκατάσταση – Επανεκθεση Αρχαιολογικού Μουσείου Κω» με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου, Διεύθυνση Μουσείων, Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτηρίων και η ΕΔΕΠΟΛ ασχολήθηκαν συστηματικά με το έργο της επανεκθέσης του Μουσείου της Κω και είχαν δοθεί οι κατευθύνσεις τόσο για το ζήτημα της στατικής επάρκειας του κτιρίου όσο και των περιεχόμενων εκθεμάτων. Ως προς την ασφαλή στήριξη των ελληνιστικών και ρωμαϊκών γλυπτών του Μουσείου, λόγω της μοναδικότητάς τους, σημειώνεται ότι είχε εκπονηθεί ειδική μελέτη για την αποξήλωση και μεταφορά τους σε ειδικούς οικίσκους για την αποθήκευση και φύλαξή τους, κατά τη διάρκεια των εργασιών της αναβάθμισης του Μουσείου, αλλά και για την επιστροφή και τοποθέτησή τους στις νέες τους θέσεις. Ειδική βαρύτητα είχε δοθεί στην ενίσχυση των βάσεων στήριξής τους και στην κατασκευή θρανίου-πλατφόρμας για την ενίσχυση της στατικής επάρκειας των βάσεων των γλυπτών.

Ως προς τη διοικητική παραλαβή του έργου, όπως αυτή ορίζεται από το ισχύον Εγχειρίδιο Διαδικασιών Αρχαιολογικών Έργων που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο της Αυτεπιστάσας (Μαρτίου 2016), η Διεύθυνση Μουσείων προσυπέγραψε το Πρακτικό Παραλαβής του έργου ως αρμόδια Προϊσταμένη Αρχή για τα έργα εκθέσεων-επανεκθέσεων των Εφορειών Αρχαιοτήτων και των Δημοσίων Μουσείων που εντάσσονταν στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6γ και στους Θεματικούς Στόχους 9 και 10 των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Επιπλέον, ο μητροπολιτικός ενοριακός ναός του Αγίου Νικολάου, κτίσμα των μέσων του 20ου αι., έχει υποστεί σοβαρές βλάβες στην τοιχοποιία και στα κάθετα στοιχεία και έχει καταρρεύσει το Ιερό. Η ΕΦΑ Δωδεκανήσου θα ελέγξει τις μελέτες που θα υποβάλει η Ιερά Μητρόπολη Κω, στην οποία ανήκει η ιδιοκτησία και ευθύνη λειτουργίας του ναού.

Τέλος, όσον αφορά το νεότερο τέμενος Ντεφτερντάρ στην πλατεία Ελευθερίας, που ανήκει στη διαχείριση και ευθύνη του Βακούφ Κω, διαπιστώθηκε κατάρρευση του πρόσφατα αναστηλωμένου μιναρέ, του προστώου του μνημείου και της αναστηλωμένης από τους Ιταλούς, κατά τη δεκαετία του '30, κρήνης. Το δομικό υλικό που απομακρύνθηκε ελεγχόμενα φυλάσσεται σε υπαίθριο αποθηκευτικό χώρο της Εφορείας.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Μάκα Χαρίκλεια